

BJARNE WESTERMARCK

**MAATALOUDEN
EDELÄKÄVIJÄ**

1887-1945

JÄRVENPÄÄ 24.9.2011

The image shows the front cover of a book. The cover is a dark green color with a textured surface. It features a decorative border with intricate floral and scrollwork patterns in the corners and along the edges. The title 'Träskända gård' is printed in a gold-colored, serif font, with the 'T' being significantly larger and more ornate. Below the title, the years '1742 - 1910.' are printed in a smaller, gold-colored font. At the bottom center, there is a small, embossed decorative flourish.

Träskända gård

1742 - 1910.

Vuodesta 1540 yli 20 omistajaa

- Alexander Otto. Ehrström 1863-1899
- Kaksi tytärtä Alfid ja Sigrid. Alfid otti puolisoikseen isoisäni isän metsänhoitaja Anton Valterin, joka oli kartanon tilanhoitajana. Heille syntyi poika Bjarne 1887, joka jatkoi tilanhoitoa vuodesta 1908 vuoteen 1924 jolloin kartano joutui valtion haltuun.

22-vuotias B.W. opiskeli Tanskassa

- Teki pitkän opintomatkan ruotsalaisille suurtiloille ja Tanskan ja Norjan pientiloille.
- Tilan peltoala oli vajaa 600 ha.
- B.W:llä oli unelma suurtilasta, joka pystyisi käyttämään hyväksi uudenaikaisen maataloustekniikan tarjoamia mahdollisuuksia. Haaveili suuresta koe- ja tutkimustoimintatilasta. Tiluksia oli parhaimmillaan lähes 4000 hehtaaria.

Maatalouden esimerkkityö?

- Käyttää hyväksi tieteen ja koetoiminnan mahdollisuuksia ja toimia esimerkkinä yleensäkin maamme maataloudelle, joka oli huomattavasti jäljessä muista Skandinavian maista.
- Peltoaloja hankittiin lisää ja niiden käyttöä voimaperäistettiin; parhaita kasvilajikkeita hankittiin Ruotsista ja harjoitettiin laajaa siemenviljan tuotantoa, peltoja salaajitettiin ja väkilannoitteiden käyttö lisättiin moninkertaiseksi.

Maamme ensimmäisiä traktoreita

- B.W. tuotti omilla laivoillaan väkilannoitteita suoraan ulkomailta.
- Tavanomaisten kasvien lisäksi ruvettiin viljelemään vehnää, sokerijuurikasta, lanttua, kaalia, punajuurta ja porkkanaa.
- B.W. alkoi kasvattaa parsaa ensimmäisenä maassamme ja möi sitä suoraan helsinkiläisille ravintoloille.

Kasvinjalostuslaitos

- Aloitti ensimmäisenä maassamme suomalaiseseen ilmastoon tarkoitettujen viljelyskasvien lajikkeiden jalostamisen perustamalla kasvinjalostuslaitoksen ennen valtion virallista kasvinjalostustoimintaa
- Hän kokeili menestyksellisesti tomaattien, melonin, arbuusin, parsan ja maa-artistokan viljelyä

Maitotuotokset nousivat

- Ayshirekarjan keskituotanto oli 3074 l vuodessa ja rasvaprosentti 3,7, kun vuosituotanto 1910 oli 211 l.
- Pitäjään saatiin oma meijeri, karjantarkkailuyhdistys ja maidon myyntiosuuskunta.

Venäjän vallankumous 1917

- B.W. uhkasi teurastaa kaikki 700 lehmäänsä, koska maatyöläisten lakko kielsi lypsämisen. Isäni kertoi tilanteesta, kun lehmät utareet pullollaan maitoa odottivat Järvenpään asemalla siirtoa kartanon toisiin navetoihin.
- Suurituottoiset friisiläislehmät jouduttiin lopettamaan.

Anton , Bjarne ja Nils W pakenivat Porvooseen

- Punakaartilaiset uhkasivat tappaa sekä isän että pojan, mutta tilan työnjohtaja nousi puolustamaan: B.W. oli työntekijöilleen ollut sangen hyväsydäminen ja myötätuntoa osoittava kartanonherra.

Innovaatiot vaativat rahaa...

- Bjarne W:n laajojen liiketoimien takia kartano velkaantui ja ajautui kannattavuusvaikeuksiin. Nousua oli kestänyt kymmenisen vuotta - lasku oli paljon nopeampi.
- Huvilapalstoja myytiin rautatien molemmin puolin. Sibelius osti Ainolan kartanon maista jo Anton Walterin aikana

*Westermarck loi
lantaa Sibeliuksen
ruusuille*

Puutavaraa ostettiin ja myytiin

- Järvenpään asemalta lähti Helsinkiin halkojuna melkein joka päivä.
- Bjarne W:n oli turvauduttava suuressa määrin pankkiluottoihin suunnattomasti kasvaneiden menojen kattamiseksi.

Taiteilija Pauli Pyykölä osti kirjailija Marton Taigalta hirsisen terijokelaistalon.

TIETOKULMA

Westermark osti taloja Kannakselta

- ▶ Pietarin-radan valmistuttua 1870 pietarilainen vallasväki alkoi rakentaa Terijoelle huviloita ja taloja, joista useat olivat myös talviasuttavia. Huviloita Terijoella oli noin 12 000.
- ▶ Vallankumouksen jälkeen Suomen valtio otti haltuunsa ilman omistajaa jääneet huvilat, jotka myytiin.
- ▶ Järvenpään kartanon omistaja Bjarne Westermark osti 1920-luvulla Terijoelta noin 200 huvilaa rakennustarvikkeiksi. Vain osa taloista säilytti uudelleen pystytettynä vanhan ulkomuotonsa. Westermark myi tontteja, ja ostaja sai kaupassa myös talon hirret.
- ▶ Järvenpää on terijokelaiskaupunki. Kun kauppala perustettiin 1951, noin kolmasosa asukkaista oli terijokelaisevakkoja tai heidän jälkeläisiään.

Luottamustoimet veivät aikaa

- V. Raevuori toteaa Koulujen kauppala kirjassa, että B.W. olisi ilmeisesti pystynyt hoitamaan raha-asiansa kuntoon, jos hän olisi jatkuvasti voinut keskittyä valtavaksi paisuneiden asioidensa hoitamiseen.

B.W. oli aikaansa edellä oleva innovaattori, joka otti paljon riskejä

Pani liikkeelle uudenaikaisen maatalouden kehityksen, oli perustamassa vieläkin elossa olevia maatalouden kehittämisjärjestöjä. Halusi Järvenpäästä kaupungin, seurusteli sujuvasti taiteilijayhteisön jäsenten kanssa ja tuki vähäosaisten olojen parantamiseksi.

Itsenäistyminen toi uusia tehtäviä

- Varsinkin vuodesta 1918 B.W. oli mukana johtavana henkilönä miltei kaikissa maatalouden edistämistä ja maatalousväestön aseman parantamista tarkoittavissa aloitteissa ja järjestöissä.

Perustajajäsenenä

- Maataloustuottajien keskusliitto, pj.
- Suomen raakasokeritehdas
- Salaojayhdistys
- Metsäpaloyhdistys
- Metsänomistajien metsäkeskus
- Hankkijan hallintoneuvosto
- Pellervo-Seuran johtokunta

Myös valtion luottamustehtäviä

- Valtion komiteat ja neuvottelukunnat mm. Rautatiehallituksessa, kauppateollisuuskomissionissa, elintarvikeministeriön elintarvikekomitean pj., Valtion viljakonttorin pj., Jokioisten kartanoiden hoitokunnan pj.

B.W. valtakunnan tasolla

- Hänelle myönnettiin 1919 maanviljelysneuvoksen arvonimi ansioistaan Suomen maataloudelle ja maatalousväestölle tekemistään palveluksista.
- Hänet valittiin Maalaisliiton kansanedustajaksi 1922. Terveysyistä joutui luopumaan kesken vaalikauden.

Ei ehtinyt valvoa kaikkea...

- Turvautui yhä enemmän luottohenkilöiden apuun.
- Kaikki eivät enää luottaneet B.W:n vilpittömyyteen, vaan luulivat, että hän vilpillisesti koetti selviytyä jättiveloistaan.

Oikeusmurha

- B.W. lähti hermolomalle Amerikkaan, josta hänet passitettiin poliisisaattueessa takaisin Suomeen.
- Kuulusteluissa selvisi kuitenkin, ETTEI MITÄÄN RIKOLLISTA OLLUT TAPAHTUNUT HÄNEN KAUPPOISSAAN.
- Maine oli kuitenkin mennyt, ja hänen piti myydä suurin osa kartanosta, jonka maille Järvenpää sitten rakennettiin.

Bjarne ja Elvi Westermarck lastenlastensa kanssa Nastolassa kesällä 1945

15.1.1887-18.9.1945

35 v. Nils W. Isänsä hautajaisissa

- Isällemme oli annettu henkisiä lahjoja, jotka selvästi erottivat hänet joukosta. Vaatimattomuus, nöyryys ja avuliaisuus yhdistyivät tarmokkuuteen ja työteliäisyyteen ja tahdonlujuuteen. Hän oli samalla myös tavattoman kaukonäköinen ja viisas.. Kuinka monessa asiassa olikaan hän edelläkävijä ja aloitteentekijä vuosikausia ennen kuin yleinen mielipide oli kypsynyt samoille asioille.
- Elämä ei suinkaan aina hänelle hymillyt. Kaikki koettelemukset hän kesti tyynesti ja hänen valoisa elämänkatsomuksensa säilyi läpi vuosien.